

Vreme: 10.07.2026 16:04

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/javni-dug-za-mesec-dana-porastao-za-dve-milijarde-evra-kome-sve->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Naslov: Javni dug za mesec dana porastao za dve milijarde evra - kome sve duguje država?

6067

Javni dug Srbije povećan je u maju za nešto manje od dve milijarde evra (227 milijardi dinara) i dostigao je 4.830 milijardi dinara (41,1 milijardu evra), što je procentualno učešće zaduženosti u bruto domaćem proizvodu (BDP) povećalo na 43,7 odsto, pokazuje izveštaj Uprave za javni dug. Do ovako velikog rasta...

Javni dug Srbije povećan je u maju za nešto manje od dve milijarde evra (227 milijardi dinara) i dostigao je 4.830 milijardi dinara (41,1 milijardu evra), što je procentualno učešće zaduženosti u bruto domaćem proizvodu (BDP) povećalo na 43,7 odsto, pokazuje izveštaj Uprave za javni dug. Do ovako velikog rasta javnog duga u odnosu na prethodni mesec došlo je zbog knjiženja zaduženja putem emisije evroobveznica na međunarodnom finansijskom tržištu koja je sprovedena krajem aprila u tri tranše i dve različite valute u ukupnom iznosu od oko tri milijarde evra. Država se tom prilikom zadužila putem dve evroobveznice ročnosti pet i 12 godina u iznosu od milijardu, odnosno 900 miliona evra i jedne evroobveznice u američkim dolarima ročnosti deset godina u iznosu od 1,25 milijardi dolara. Cena po kojoj su ova sredstva pozajmljena kreće se od 4,25 odsto za obveznicu koja dospeva 2031. godine, dok obveznica sa oznakom "zelena" koja dospeva 2038. godine nosi kuponsku stopu od 4,875 odsto. Desetogodišnja dolarska evroobveznica obezbeđena je hedžing transakcijom, odnosno obaveza po osnovu emisije ove obveznice odmah je konvertovana u obavezu u evrima kako bi se država zaštitila od valutnog rizika i smanjila trošak zaduživanja sa postignutom kuponskom stopom u evrima od 4,66 odsto. Prema podacima Uprave za javni dug, novac od prodaje petogodišnjih obveznica iskorišćene su za prevremeni otkup obveznica koje dospevaju u maju 2027. godine, odnosno za delimično refinansiranje 870 miliona evra od dve milijarde evra po tom zaduživanju. Preostali dug po evroobveznici 2027. iznosi 1,13 milijardi evra, što znači da državu očekuje isplata tog iznosa najkasnije u maju sledeće godine. Foto: Shutterstock Kako se navodi, sredstva od prodaje dvanaestogodišnjih "zelenih" obveznica biće iskorišćena za finansiranje i/ili refinansiranje prihvatljivih troškova za izdavanje zelenih i socijalno održivih obveznica. U izveštaju nije navedeno za šta će biti iskorišćen novac pozajmljen po odnosu desetogodišnje evroobveznice denominovane u dolarima. S obzirom na to da je deo novca od novog zaduživanja iskorišćen za finansiranje postojećih obaveza, rast javnog duga je bio ipak nešto manji od iznosa zaduživanja po osnovu evroobveznica, ali je gledano u apsolutnom iznosu dostigao najveću vrednost do sada, a po učešću u BDP-u se praktično vratio na nivo sa kraja prošle godine. Država je tokom maja emitovala i dinarske državne hartije od vrednosti ročnosti pet godina putem kojih se zadužila za 2,2 milijarde dinara, dok je po osnovu projektnih i programskih zajmova povučeno oko 11,4 milijarde dinara. Država je u maju otplatila obaveze u iznosu od 136 milijardi dinara. Foto: Freepik / jcomp Opada učešće duga u nacionalnoj valuti Novo zaduživanje u stranoj valuti dodatno je smanjilo učešće dinarskog duga u ukupnom javnom dugu na 20,3 odsto, što znači da je povećana izloženost valutnom riziku jer je četiri petine duga u devizama. Najveći deo duga od skoro 63 odsto je u evrima, dok je 11,3 odsto u američkom dolaru. Pad učešće nacionalne valute u ukupnom javnom dugu evidentan je poslednjih godina, a profesor Beogradske bankarske akademije Mališa Đukić za Biznis.rs je tim povodom ocenio da je kod svakog zaduživanja, bilo da je reč o državi ili građanima, bolje zaduživati se u valuti u kojoj imate primanja, odnosno u dinarima, kako bi se eliminisao devizni rizik. Sa druge strane, kako navodi, država se može okrenuti tržištu kapitala sa investitorima koji iskazuju interesovanje za

Vreme: 10.07.2026 16:04

Medij: biznis.rs

Link: <https://biznis.rs/vesti/srbija/javni-dug-za-mesec-dana-porastao-za-dve-milijarde-evra-kome-sve->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD)

Naslov: Javni dug za mesec dana porastao za dve milijarde evra - kome sve duguje država?

državne obveznice, a onda je pitanje da li bi to bilo zaduživanje u stranoj ili domaćoj valuti. "Ako se stavite u poziciju investitora, verovatno je da ćete biti skloniji kupovini obveznica u stranoj valuti kako ne biste bili izloženi deviznom riziku u smislu kretanja kursa dinara. Naravno da je za državu mnogo bolje da se zadužuje u dinarima da ne bi imala taj devizni rizik", rekao je Đukić ranije. Kada je reč o vrsti kamatne stope, javni dug Srbije većinski je vezan za fiksne kamatne stope - 67 odsto, dok je trećina duga obračunata po varijabilnim kamatama. Inače, država još nije objavila raspored emitovanja dinarskih obveznica za treći kvartal. Foto: Pixabay

Dug u evroobveznicama duplo veći od dinarskih

Struktura poverilaca srpskog javnog duga nije se promenila u maju, ali je učešće evroobveznica povećano na 12,4 milijarde evra sa 10,3 u mesecu ranije. Druga najveća dužnička stavka su državne dugoročne hartije u dinarima sa 6,7 milijardi dinara, a slede krediti poslovnih banaka sa 5,3 milijarde evra. Export-import Banka Kine drži u svojim rukama srpski dug od 2,8 milijardi evra, krediti stranih vlada iznose 2,5 milijardi evra, Međunarodna banka za obnovu i razvoj potražuje 2,3 milijarde evra, a Međunarodni monetarni fond 2,2. Sledi Evropska investiciona banka sa 1,8 milijardi evra, u državnim dugoročnim hartijama u evrima nalazi se 1,7 milijardi evra, dok Banka za razvoj Saveta Evrope duži Srbiju za 800 miliona evra. Tu su još i Evropska banka za obnovu i razvoj koja potražuje 630 miliona evra, Nemačka razvojna banka sa 500 miliona evra i Francuska agencija za razvoj sa oko 400 miliona evra. Fiskalni savet upozorio je nedavno da, iako se čini da je trenutni nivo javnog duga relativno nizak, ne treba izgubiti iz vida da se Srbija zadužuje po kamatnim stopama koje su skoro dvostruko više od proseka EU. Zbog toga, iako ima približno upola manji javni dug od proseka EU, za kamate izdvaja skoro isti deo BDP-a (1,9 odsto u odnosu na 2,1 odsto). Podsetimo i da je državni vrh nedavno najavio vanredne izdatke u vidu paketa mera za poboljšanje životnog standarda građana vredan oko 600 miliona evra, kao i mogućnost isplate novca svim punoletnim građanima Srbije, što bi moglo da utiče da dodatnu fiskalnu ekspanziju, a potencijalno i novo zaduživanje.

